

HOLCZER JÓZSEF SP,

PÁLFAY ERZSÉBET

EGY KEZDŐ PEDAGÓGUS IMÁJA

Add meg, Jézusom, hogy leendő diákjaim mindegyikében Téged lássalak: akkor is, ha elkésik az óráról; akkor is, ha a “nagy ő” monogramját farigcsálja a padba; sőt még akkor is, ha rendezetlen vagy “nagyon is jól rendezett” (!) neveltetésénél fogva nem ismer vagy nem is akar megismerni Téged!

Add, ó, Istenem, hogy mire a tanári katedrára kerülök, lelki életemben jelentős haladást érjek el, s így inkább követendő – vagy inkább kissé szerényebben: követhető – jó példával állhassak eléjük, mintsem alapos tudással, felkészültséggel, vagy – esetleg, “jól adminisztrálva magamat” – éppen az előbbi látszatát keltő nagyképű, hangzatos, de mindenképp üres frázisokkal bódítsam el őket!

Uram, belátom, groteszk, hiábavaló dolog lenne Véled perlekednem, sőt: egyenesen hálásnak kell lennem, hogy engemet nem teremtettél nagy lumennek. Te jól tudod, hogy a hasznos és továbbadandó tudományok biztos elsajátításáért naponta keményen meg kell küzdenem önmagammal: restséggel, korlátolt befogadóképességgel. Add, kérlek, hogy mindig megértő legyek azon diákjaim iránt, akikről látom, hogy adottságaik fogyatékosságával talán még az én egykori képességeim árnyékába sem férhetnek!

Adj, Istenem, ugyanakkor alázatot is, hogy sose legyek irigy vagy féltékeny azokra a növendékeimre, akik tehetségükkel jóval felülmúlnak engem! Még csak meg se fordulhasson a fejemben ezeket csellel vagy erőszakkal bosszúból elnyomni, háttérbe szorítani! “A tanítvány nem lehet különb a mesternél” elv, jól tudom, csak az ember és Isten kapcsolatában áll helyt. Add, hogy őszintén örvendhessek diákjaim kiemelkedő sikereinek! És ha eredményeikhez a munkámmal kissé én is hozzájárulhattam: a hála mindig Téged illessen érte, Uram!

Add meg, Uram, hogy tanári-nevelői pályám mindig mentes lehessen a kétszínűségtől, ellentmondásosságtól! Hadd nevelhessem a rám bízottakat mindig szeretetben, igazságosan; hadd vezessem el őket az igaz útra, hogy onnan többé le se térhessenek! Bárcsak a Téged megismerni nem akaró diákjaim közül – tudom, bőven lesz ilyen is! – jó néhányat megmenthetnék számodra! De legalább Igéd szüntelen hirdetésével és személyes példával annyit elérhetnék, hogy elkezdjenek keresni Téged! Ha pedig csak egy tanítványom is akad, aki elmondhatja: éppen nekem köszönheti, hogy pap vagy szerzetes lesz: a Te különleges kegyelmedként ünneplhessem azt aényt!

Nem szűnök meg, ó, Istenem, naponta azért imádkozni Hozzád: adj, Uram, szeretetre vágyó és szeretetre méltó diákokat, akiket “hitre - tudásra - szép életre - jóra” okítsak-neveljek; adj fogékony, zsenge lelkeket, hogy Országodba elvezessem őket! Ámen.

(1973)

BECSÜLJÜK MEG A TANÁROKAT!

„A szülők is idegesek, és nem tudják már mire való volna az iskola. Azt várják tőle, hogy a kész tudásanyagot a gyerek fejébe beletegyék, amivel majd bejut az egyetemre. Holott minden gyereket arra kellene megtanítani, hogy a saját helyzetéből, tehetségéből kiindulva, gondolkodni tanuljon meg.” Karácsonyi beszélgetésünk Jelenits István atyával iskoláról, tanár-diák konfliktusokról, nevelésről.



Mit jelentett Önnek az iskola?

Az én kamaszkorom a háborúra esett. Nagyváradon éltünk, édesapám tisztviselő volt, és amikor néhány kézipoggyással el kellett menekülnünk, a hátam mögött ottmaradt a gyerekkorom. Budapesten rátaláltam a piarista iskolára, és abban egy új otthonra, olyan környezetre ahol jól éreztem magam. Az akkori háborús időben, abban az élethelyzetben a gyerekek számára többet jelentett maga az iskola, mint bármikor máskor. Mi minden megpróbáltatást közösen viseltünk, az iskola, mint egy tágabb család szerepelt az életünkben. Nem voltak gazdag szórakozási lehetőségeink, nem volt élménykínálata a világnak, minden, ami eljutott hozzánk, az az iskola által jött el, és mi az osztálytársainkkal együtt fedeztük fel a világot.

Miképpen indult el a piarista tanári pályafutása?

Mivel én jó tanuló voltam, az osztályfőnököm egy színész gyerekhez beajánlott korrepetitornak. Valamiért az iskola nem tudta érdekeltté tenni ezt a fiút a tanulásban, és ez nekem sikerült. Közösen végeztük a feladatokat sikerrel és ebben nagyon sok örömet leltem. Aztán később a cserkészletben is feladatok nyíltak számomra, akkor alakult ki bennem az, hogy úgy látszik, én tudok tanítani, szót értek a fiatalokkal. A piarista lét nem egyszerűen vizsgákra készíti fel a gyerekeket, hanem igyekszik a világban is eligazítani őket.

A piarista oktatás a műveltebb családok gyerekei számára a mai napig egy szűkebb oktatási körből egy tágabb kilátást nyújt a világ dolgaira.

Igen, és mindenhol ezt kellene követni. Nem csupán teljesítmények elé állítani, mert nem akadályverseny az élet, ahol le kell küzdenem az újra és újra elém rakott